

národní
úložiště
šedé
literatury

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2013 a v roce 2013

Český statistický úřad
2013

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-203617>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 24.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

ANALÝZA

9. 1. 2014

**Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí 2013
a v roce 2013**

Celková hladina spotřebitelských cen klesla ve 4. čtvrtletí 2013 proti 3. čtvrtletí 2013 o 0,1 %. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve 4. čtvrtletí 2013 o 1,1 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí 2013.

Mezičtvrtletní snížení cenové hladiny ve 4. čtvrtletí roku 2013 ovlivnil pokles cen u pěti oddílů spotřebního koše. Nejvíce klesly ceny v oddíle rekreace a kultura vlivem nižších cen dovolených s komplexními službami o 10,3 % v důsledku skončení hlavní sezóny. K poklesu cen došlo i v oddíle pošty a telekomunikace, kde pokračoval, i když mírnějším tempem, pokles cen mobilních telefonů a telefonických a telefaxových služeb. Ze stejného důvodu klesly ceny lázeňských pobytů o 8,5 % v oddíle zdraví. V oddíle doprava způsobilo mezičtvrtletní cenový pokles zejména snížení cen pohonných hmot o 1,9 %. V oddíle bytové vybavení a zařízení domácnosti pokračoval pokles cen bytového textilu a přístrojů a spotřebičů pro domácnost. Naopak u některých oddílů spotřebního koše došlo ke zvýšení cen, z toho nejvíce u odívání a obuvi v důsledku vyšších cen nových sezónních modelů nabízených na trhu zejména v říjnu. V oddíle alkoholické nápoje a tabák vzrostly ceny tabákových výrobků o 2,0 % a piva o 1,1 %. Ceny potravin zaznamenaly oboustranné cenové pohyby. Směrem nahoru směřovaly zejména ceny mléka, sýrů, jogurtů, másla. Ceny těchto produktů měly rostoucí tendenci ve všech čtvrtletích roku 2013, která se ve 4. čtvrtletí projevila zvýšením jejich cen v rozmezí 4,1 % až 4,5 %. Naopak nižší než ve 3. čtvrtletí byly zejména ceny ovoce a zeleniny.

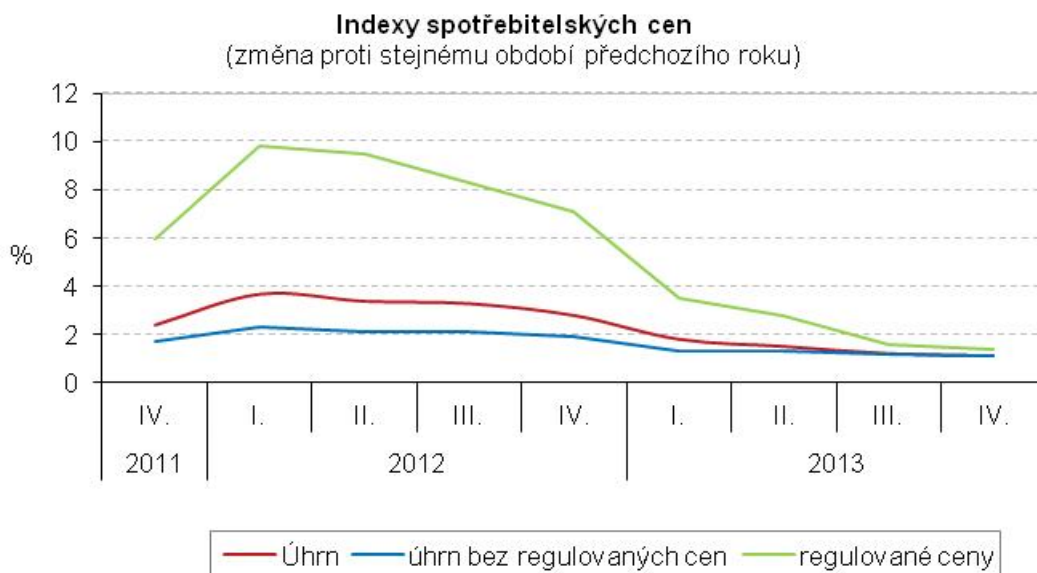
ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

ODDÍL	rok 2012	rok 2013			
	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí
ÚHRN	100,0	101,4	100,2	99,7	99,9
Potraviny a nealkoholické nápoje	101,2	103,8	101,4	98,9	100,1
Alkoholické nápoje a tabák	101,3	100,7	100,8	100,5	101,1
Odívání a obuv	103,6	94,8	104,3	98,0	104,7
Bydlení, voda, energie, paliva	99,9	102,3	99,5	99,4	100,0
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	100,2	100,1	99,7	99,2	99,4
Zdraví	100,1	101,1	100,4	100,1	99,3
Doprava	99,1	100,2	99,9	100,5	99,2
Pošty a telekomunikace	96,9	99,3	94,9	96,9	98,8
Rekreace a kultura	97,3	101,3	99,6	102,1	98,0
Vzdělávání	100,8	100,2	100,1	100,3	100,7
Stravování a ubytování	100,2	100,7	100,6	100,5	100,1
Ostatní zboží a služby	100,6	100,9	100,5	99,4	100,0

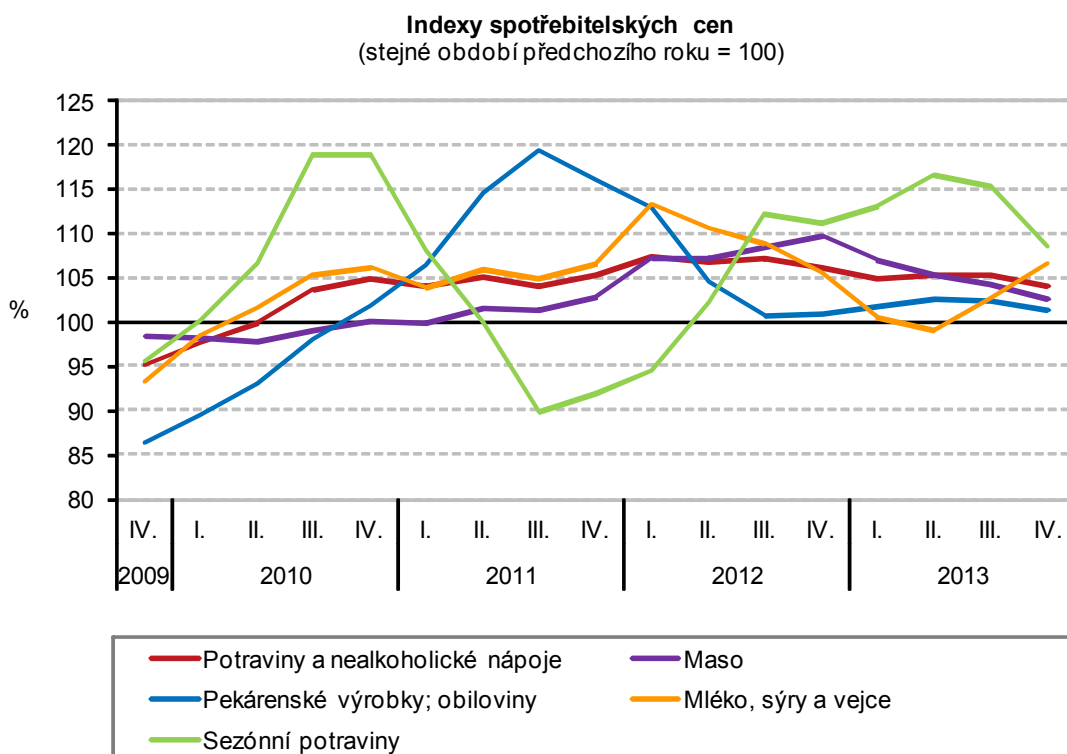
Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve **4. čtvrtletí 2013** proti **4. čtvrtletí 2012** o 1,1 %, což bylo o 0,1 procentního bodu méně než ve 3. čtvrtletí 2013. Zpomalení meziročního cenového růstu se projevilo zejména v oddílech potraviny a nealkoholické nápoje, zdraví, ostatní zboží a služby. V oddíle bytové vybavení a zařízení domácnosti došlo k prohloubení poklesu cen, a tím i ke zvýšení jejich vlivu na snižování cenové hladiny. Opačným směrem, tedy na zvyšování celkové hladiny spotřebitelských cen, působily zejména ceny v oddílech odívání a obuv, rekreace a kultura. V oddílech doprava a pošty a telekomunikace se zmínil meziroční pokles cen, a tím i jeho snižující vliv na úhrnný index spotřebitelských cen. Růst tržních cen zpomalil na 1,1 % z 1,2 % ve 3. čtvrtletí a růst regulovaných¹⁾ cen zpomalil na 1,4 % ze 1,6 % ve 3. čtvrtletí.

¹⁾ *ceny, které jsou úplně nebo částečně regulovány*

ANALÝZA

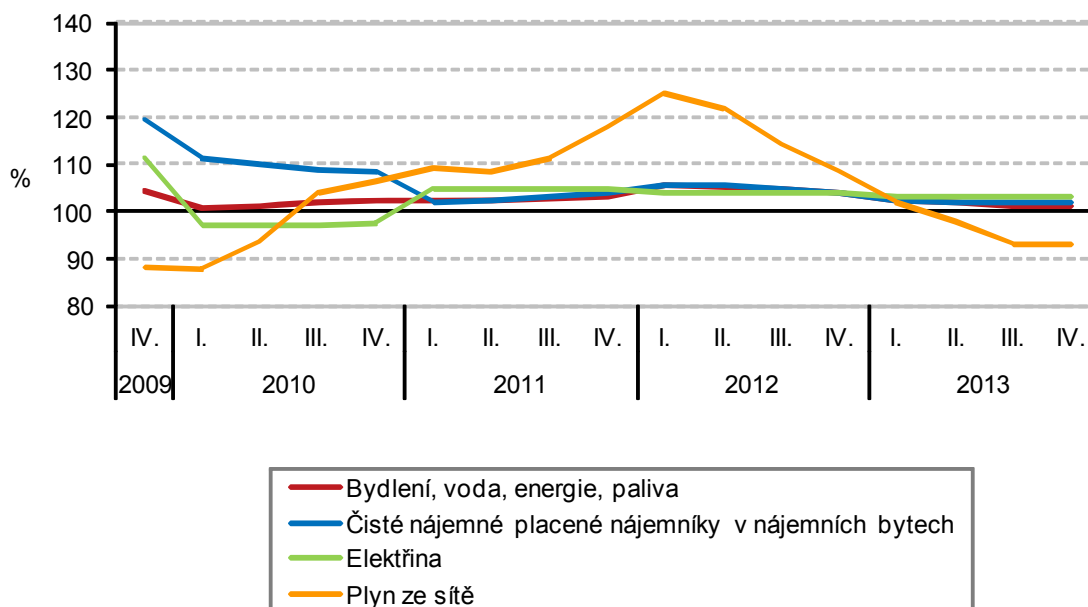
V oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje** bylo snížení meziročního růstu cen výsledkem zpomalení růstu cen pekárenských výrobků a obilovin, masa, ovoce a zeleniny. Naopak zrychlil růst cen mléka, sýrů, jogurtů a ostatních mléčných výrobků. Výrazně vyšší (o 71,8 %) byly ve 4. čtvrtletí 2013 ve srovnání se 4. čtvrtletí předchozího roku stále ceny brambor.

ANALÝZA

V oddíle **bydlení** zůstal u většiny položek meziroční růst ve 4. čtvrtletí prakticky stejný jako ve 3. čtvrtletí. Ceny elektřiny, které od ledna 2013 stagnovaly, v prosinci mírně klesly, což vedlo ke zpomalení jejich meziročního růstu ve 4. čtvrtletí. Meziroční růst cen zemního plynu se postupně snižoval od 1. čtvrtletí 2012 a tento trend vyvrcholil ve 2. a 3. čtvrtletí 2013, kdy ceny zemního plynu přešly v meziroční pokles, který trval i ve 4. čtvrtletí.

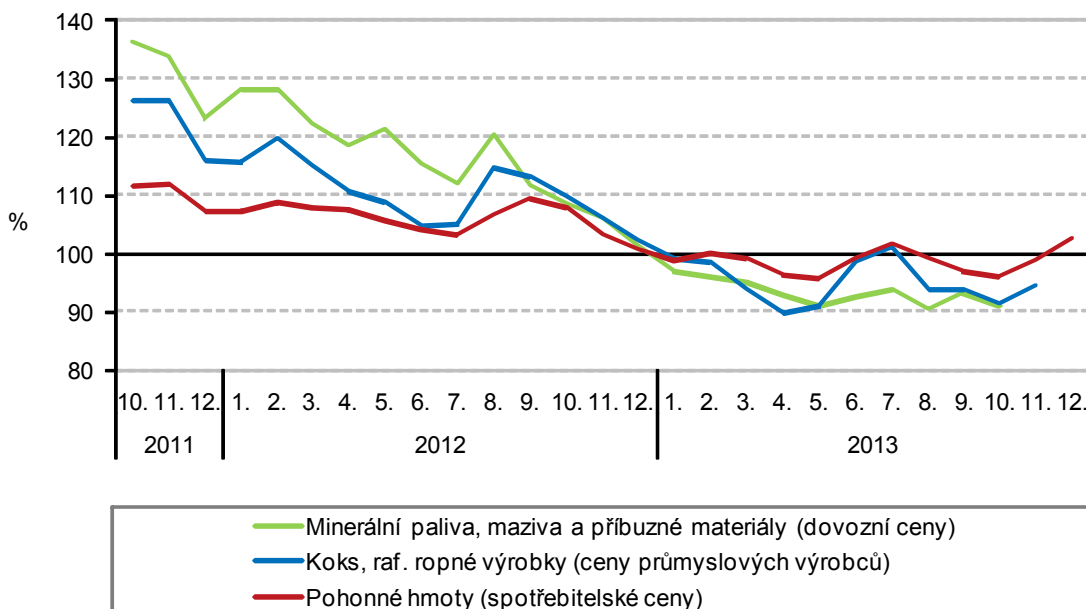
Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

V oddíle **doprava** se ve 4. čtvrtletí zmírnil meziroční cenový pokles vlivem vývoje zejména cen automobilů. Ceny pohonných hmot přes jejich růst v prosinci zůstaly ve 4. čtvrtletí meziročně nižší. Vývoj spotřebitelských cen pohonných hmot ve vztahu k cenám průmyslových výrobců a dovozním cenám ropných výrobků znázorňuje následující graf.

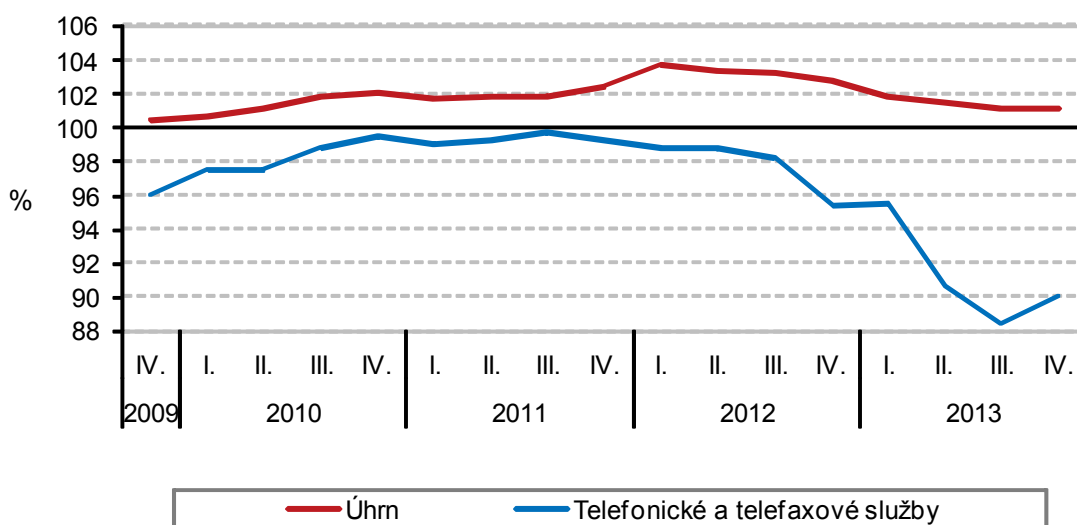
ANALÝZA

Indexy cen ropných výrobků
(stejně období předchozího roku = 100)

V oddíle **pošty a telekomunikace** pokračoval, i když mírnějším tempem, pokles cen telefonických a telefaxových služeb.

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA

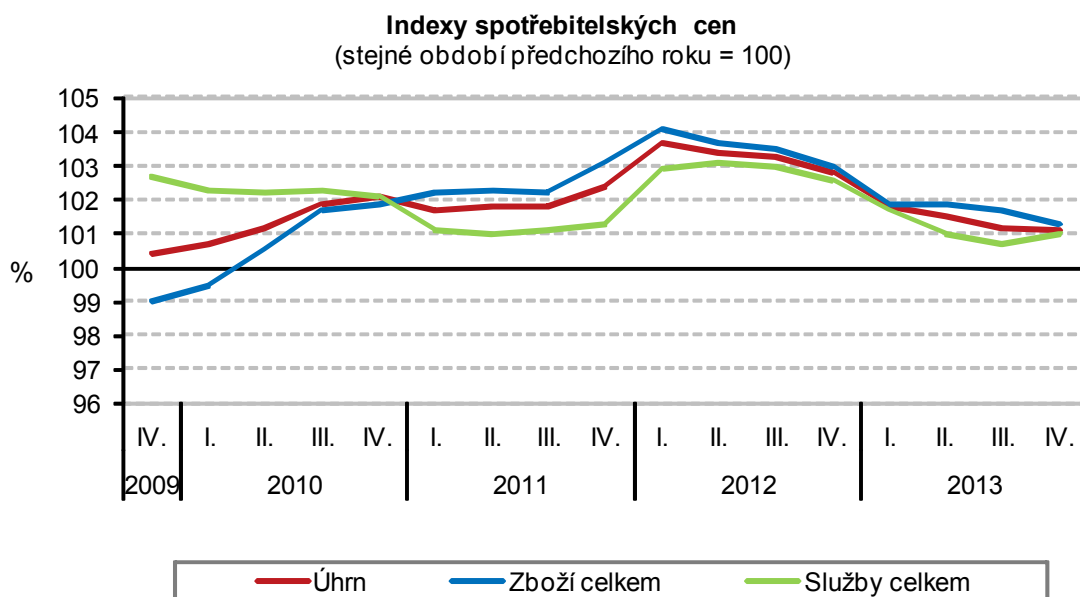
Zpomalení cenového růstu v oddíle **alkoholické nápoje a tabák** ovlivnily zejména ceny piva, které od 4. čtvrtletí 2012 zaznamenaly poměrně výrazný růst, který se začal snižovat ve 3. a zejména ve 4. čtvrtletí 2013.

V oddíle **zdraví** se zmírnil růst cen léků a jejich doplteků vlivem jejich vývoje ve 4. čtvrtletí 2012 (průměrné meziměsíční tempo růstu 0,3 %) a ve 4. čtvrtletím 2013 (průměrné meziměsíční tempo růstu -0,3 %).

Podobně v oddíle **ostatní zboží a služby** zpomalil cenový růst vlivem zvýšení cen ve 4. čtvrtletí 2012 zejména u výrobků a potřeb pro osobní péči.

Meziroční pokles cen pokračoval ve 4. čtvrtletí 2013 u spotřebičů pro domácnost, mobilních telefonů, zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku.

Růst cen **zboží úhrnem** zpomalil ve 4. čtvrtletí na 1,3 % (z 1,7 % ve 3. čtvrtletí) a cen **služeb** zrychlil na 1,0 % (z 0,8 % ve 3. čtvrtletí).

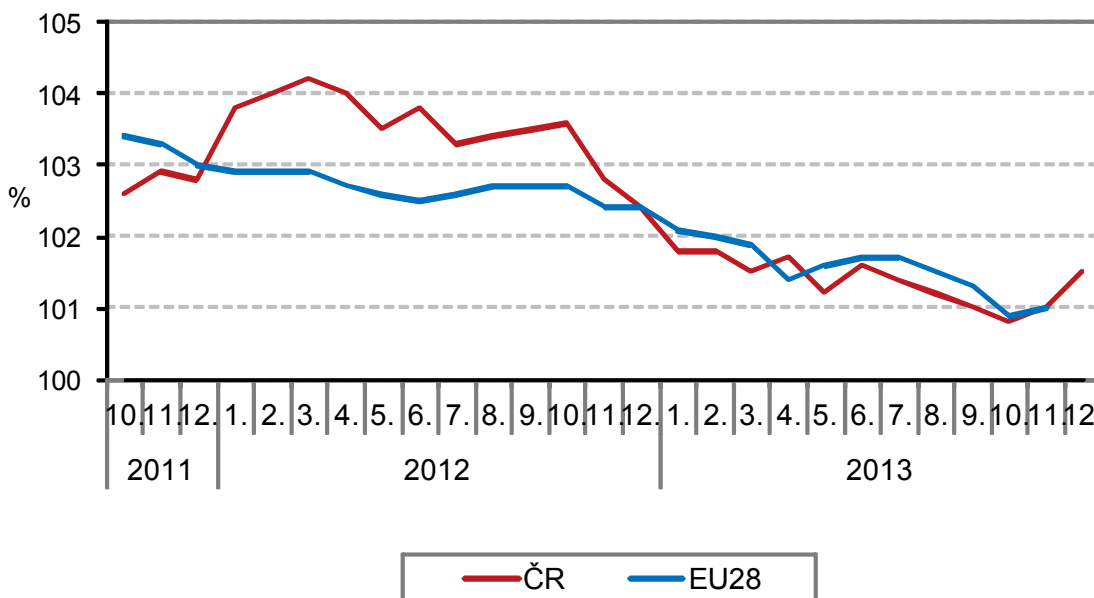

ANALÝZA

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční přírůstek průměrného harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byl podle údajů Eurostatu **v říjnu 0,9 %** a **v listopadu 1,0 %**. V ČR byly meziroční hodnoty v těchto měsících 0,8 % a 1,0 %. Podle předběžných údajů se zvýšil přírůstek HICP v ČR **v prosinci** na 1,5 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že meziroční HICP v ČR byl v roce 2012 vyšší než průměrný HICP ve 28 členských zemích EU. V posledních měsících roku 2012 se tento rozdíl začal snižovat a v roce 2013 se tyto hodnoty přiblížily s tím, že jak přírůstek HICP EU28, tak přírůstek HICP v ČR, měly klesající tendenci.

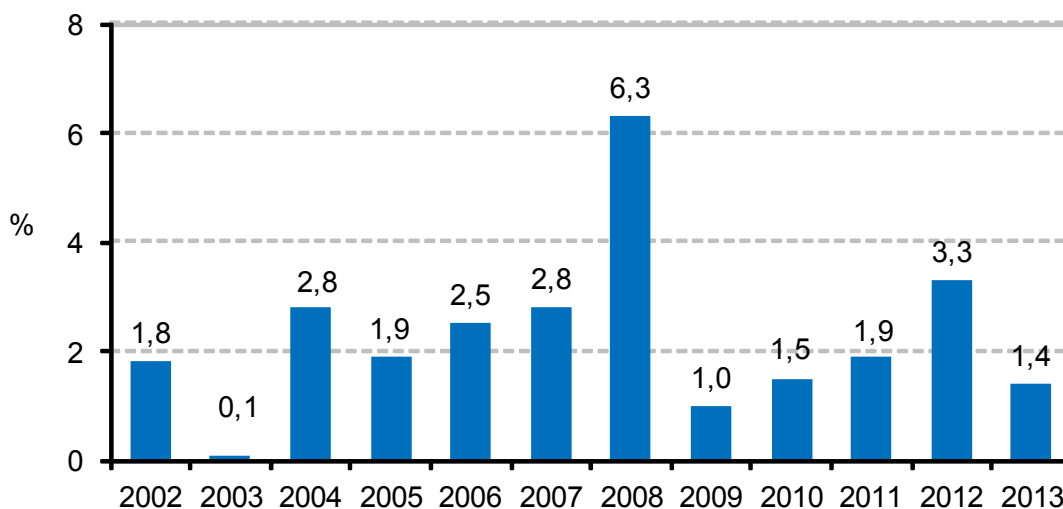
Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

Průměrná míra inflace v roce 2013 dosáhla 1,4 %, což je o 1,9 procentního bodu méně než v roce 2012 a nejméně od roku 2009. Vývoj inflace v roce 2013 ovlivnil zejména měsíc leden, ve kterém vzrostly spotřebitelské ceny meziměsíčně o 1,3 %, což bylo o 0,5 procentního bodu méně než v lednu 2012. To vedlo ke zpomalení meziročního růstu cen v lednu 2013 na 1,9 % z hodnoty 2,4 % v prosinci 2012. Zpomalování meziročního růstu cen pokračovalo i v dalších měsících roku 2013 a projevilo se v různé míře téměř ve všech oddílech spotřebního koše. Vývoj cen v lednu 2013 ovlivnilo zvýšení základní i snížené sazby DPH o 1 procentní bod. Dopad této změny na meziměsíční úhrnný přírůstek indexu spotřebitelských cen v lednu představoval podle orientačního propočtu ČSÚ zvýšení o 0,8 procentního bodu.

ANALÝZA

Míra inflace
(předchozí rok = 100)

Vliv jednotlivých oddílů spotřebního koše na zvýšení cenové hladiny o 1,4 % v roce 2013 ilustruje rozklad úhrnného přírůstku indexu spotřebitelských cen.

**Rozklad meziroční změny indexu spotřebitelských cen v roce 2013
v procentních bodech**

ODDÍL	
ÚHRN	1,4
Potraviny a nealkoholické nápoje	0,7
Alkoholické nápoje a tabák	0,3
Odívání a obuv	0,0
Bydlení, voda, energie, paliva	0,5
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	0,0
Zdraví	0,1
Doprava	-0,1
Pošty a telekomunikace	-0,3
Rekreace a kultura	0,0
Vzdělávání	0,0
Stravování a ubytování	0,1
Ostatní zboží a služby	0,1

Z tabulky je zřejmé, že nejvyšší vliv na růst cenové hladiny v roce 2013 měly ceny v oddíle **potraviny a nealkoholické nápoje**, jejichž meziroční růst zpomalil zejména ve 4. čtvrtletí 2013. V průměru vzrostly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje o 4,9 % (v roce 2012

ANALÝZA

o 6,9 %), z toho ceny masa o 4,8 %, ryb o 6,8 %, ovoce o 5,8 %, zeleniny o 21,0 %, z toho brambor o 70,8 %. Ceny mléka se zvýšily o 9,0 %, sýrů o 5,2 %, másla o 8,7 %, které rostly zejména v druhé polovině roku 2013.

Druhý největší vliv na růst celkové úrovně spotřebitelských cen měly ceny v oddíle **bydlení, voda, energie, paliva**. U všech hlavních položek tohoto segmentu spotřebního koše došlo v lednu 2013 ke snížení meziročního cenového růstu, který u čistého nájemného, elektřiny, vodného, stočného zůstal v podstatě stejný po celý rok. Zpomalení cenového růstu v průběhu roku 2013 se projevilo u tepla a teplé vody. Ceny zemního plynu zaznamenaly od května 2013 meziroční pokles. V průměru za rok 2013 byly ceny čistého nájemného vyšší o 2,3 %, elektřiny vyšší o 3,3 %, vodného o 6,7 %, stočného o 7,2 %, odvozu odpadků o 11,0 %, tepla a teplé vody o 4,3 %. Ceny zemního plynu byly nižší o 3,4 %.

Na zvýšení cenové hladiny se podílely i ceny v oddíle **alkoholické nápoje a tabák**, kde ceny alkoholických nápojů vzrostly o 3,4 % a tabákových výrobků (i vlivem zvýšení spotřební daně od ledna 2013) o 3,8 %.

Na snižování cenové hladiny působily ceny v oddílech pošty a telekomunikace v důsledku snížení cen mobilních operátorů a doprava vlivem vývoje zejména cen pohonných hmot.

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen ve 4. čtvrtletí a v roce 2013

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2010 v promile	2013							
			Stejně období předchozího roku = 100							
			1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	3.čtvrtletí	říjen	listopad	prosinec	4.čtvrtletí	rok
0	Úhrn	1000,0	101,8	101,5	101,2	100,9	101,1	101,4	101,1	101,4
	v tom :									
01	potraviny a nealkoholické nápoje	149,8	104,9	105,4	105,3	103,5	103,9	104,8	104,1	104,9
	z toho:									
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	23,6	101,8	102,5	102,4	102,2	101,2	100,9	101,4	102,0
01.12	maso	35,1	106,9	105,4	104,3	102,6	102,4	102,5	102,5	104,8
02	alkoholické nápoje, tabák	96,0	103,6	104,2	103,4	103,1	103,0	103,5	103,2	103,6
03	odívání a obuv	35,9	97,2	97,9	100,3	101,3	100,9	101,6	101,3	99,1
04	bydlení, voda, energie, paliva	280,3	102,6	102,0	101,2	101,3	101,3	101,2	101,2	101,8
	z toho:									
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v náj. bytech	37,8	102,6	102,1	102,2	102,4	102,5	101,4	102,1	102,3
04.511	elektrina	44,0	103,3	103,3	103,3	103,3	103,3	102,7	103,1	103,3
04.521	zemní plyn	28,6	102,1	97,9	93,1	93,1	93,0	93,0	93,1	96,6
05	bytové vybavení, zařízení domácností, opravy	58,0	99,2	99,2	99,2	98,9	98,0	98,1	98,4	99,0
06	zdraví	23,1	103,5	103,6	101,8	101,4	100,8	100,4	100,9	102,4
07	doprava	105,0	99,2	98,8	99,6	98,6	99,7	101,1	99,8	99,3
	z toho:									
07.221	pohonné hmoty	33,9	99,4	97,1	99,3	96,0	98,8	102,6	99,1	98,7
08	pošty a telekomunikace	36,1	95,1	90,5	88,6	88,8	90,7	91,0	90,2	91,1
09	rekreace a kultura	90,4	99,9	99,9	100,4	100,8	101,1	100,9	101,0	100,3
	z toho:									
09.60	dovolená s komplexními službami	18,8	102,5	102,5	104,0	104,4	106,2	105,1	105,2	103,6
10	vzdělávání	7,8	101,6	101,5	101,4	101,2	101,2	101,1	101,1	101,4
11	stravování a ubytování	48,6	102,4	101,9	102,0	101,8	101,8	101,8	101,8	102,0
12	ostatní zboží a služby	69,0	101,7	102,1	101,5	101,2	100,3	101,1	100,9	101,6

Zpracovali: pracovníci Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení spotřebitelských cen ČSÚ

 E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

 Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, 274 052 425, e-mail: infoservis@czso.cz